

Stenläggning vid hovrätten

Nordstaden S:7, kv. Gamla Tullen | Göteborg stad | stadslager
Schaktningsövervakning | Göteborg 216

Tom Wennberg

ARKEOLOGISK RAPPORT FRÅN
GÖTEBORGS STADSMUSEUM
ISSN 1651-7636
© Göteborgs stadsmuseum 2017
Norra Hamngatan 12
411 14 GÖTEBORG
<http://goteborgsstadsmuseum.se/>

REDAKTION
Else-Britt Filipsson
Tara Gullbrand
Karolina Kegel
Ulf Ragnesten
Tom Wennberg

OMSLAGETS GRAFISKA FORM
Mimmi Andersson

Omslag: Schakt med stenläggning vid hovrätten i Göteborg, mor väster

TOPOGRAFISKA OCH EKONOMISKA KARTAN
© Lantmäteriverket. Medgivande 507-98-3211

KARTOR FRÅN STADSBYGGNADSKONTORETS DATABAS
© Göteborgs Stadsbyggnadskontor

FORNLÄMNING Göteborg 216

Arkeologisk undersökning - schaktningsövervakning

SAMMANFATTNING

Vid schakt för ledningsnedsdragning av fjärrkyla påträffades en välbevarad stenläggning av oregelbundna stenar på ett djup av 0,6-0,8 meter under marknivå. Nuvarande marknivån uppskattas till ca 2.0 meter över havet. Ovan stenläggningen fanns endast fyllnadslager av sand. Den dokumenterades till en utbredning av 3,5 meter. I öst och väster verkade inte stenläggningen fortsätta men om detta beror på ursprunglig utbredning eller senare bortgrävning gick inte att avgöra vid grävtilfallet. Stenläggningen dateras relativt till 1600-talet/1700-talet. Inga fynd påträffades vid undersökningen.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslut nr:	431-41723-2016
Uppdragsgivare:	Göteborgs Energi, Göteborgs stad
Läge:	kv. Gamla tullen, Nordstaden S:7 och 13:7
Grävningsorsak:	Ledningsdragning, fjärrkyla
Grävningstinstitution:	Göteborgs stadsmuseum
Datum för undersökning i fält:	2017-01-29 - 2006-02-03
Undersökt yta:	35 m ²
Antal arkeologtimmar i fält:	2
Platsledare:	Tom Wennberg
GSMS:	170006

FORNLÄMNING

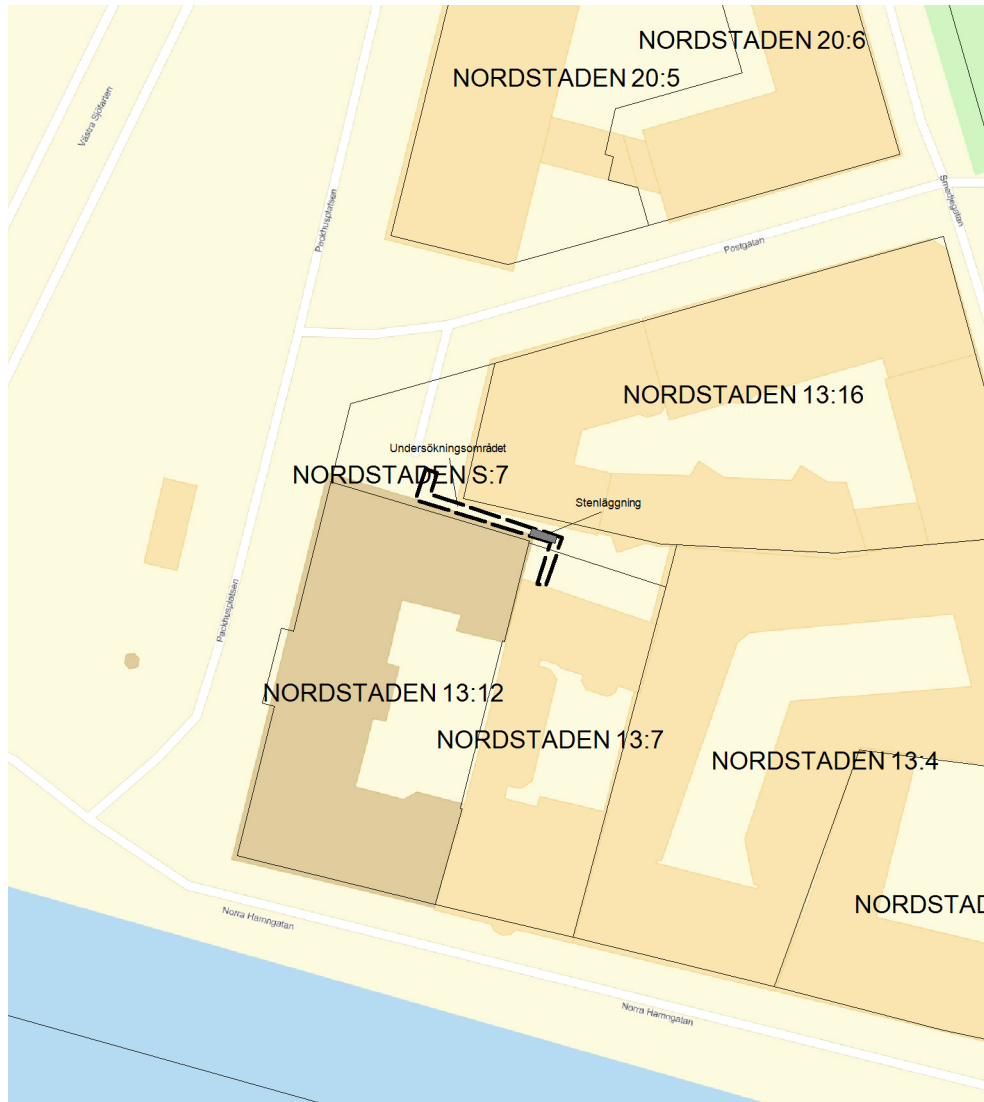
Fornlämningen Göteborg 216 består av stadslager och befästningslämningar från färstningsstaden Göteborg grundad 1621. Aktuellt område berör stadslager i området mot masthamnen.

UTSEENDE FÖRE UNDERSÖKNINGARNA

Berört område utgjordes av innergård i kvarteret Gamla Tullen (figur 1 och 2). Ytbeläggningen bestod av asfalt (framsida).

Figur 1. Undersökningsrådets läge i centrala Göteborg. Blå kartan, skala 1:100 000.

Figur 2. Undersökningsområdets läge i centrala Göteborg med kvarteret Gamla Tullen, skala 1:100.

TIDIGARE FYND OCH UNDERSÖKNINGAR

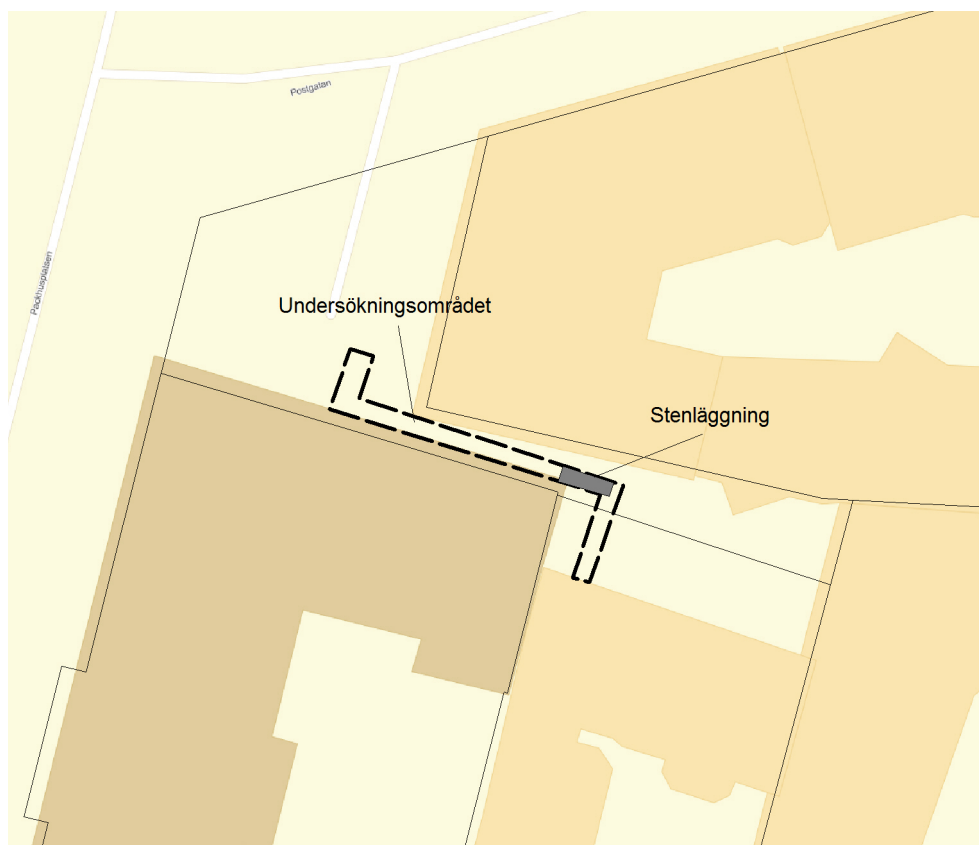
Inga arkeologiska undersökningar har tidigare utförts inom kvarteret. Det finns dock ett omnämmande om fynd av lergods vid urschaktning av fastigheten vid Norra Hamngatan 8 (Andersson 1972:48, GP 18 feb 1961).

UNDERSÖKNINGSMETOD

Undersökningen utfördes som en schaktningsövervakning vilket medför att lämningar dokumenterades i samband med att de påträffades.

NATURVETENSKAPLIGA BESTÄMNINGAR

Inga naturvetenskapliga analyser utfördes i samband med undersökningen.

Figur 3. Undersökningsområdets samt den dokumenterade stenläggningen, skala 1:50.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Sammanlagt grävdes ett schakt på cirka 30 meter (figur 3). I schaktet påträffades en välbevarad stenläggning av oregelbundna stenar på ett djup av 0,6-0,8 meter under marknivå. Marknivån uppskattas till ca 2,0 meter över havet. Ovan stenläggningen fanns endast fyllnadslager av sand. I södra delen fanns en mindre rest av den ursprungliga stenläggningen till befintlig innergård direkt under asfalten (figur 4). Den är sannolikt från 1800-talets andra hälft.

Den äldre stenläggningen dokumenterades till en utbredning av 3,5 meter (figur 5 och 6). I öst och väster verkade inte stenläggningen fortsätta men om detta beror på ursprunglig utbredning eller senare bortgrävning gick inte att avgöra vid grävtilfallet. Stenläggningens yta bestod av oregelbundna stenar och var väldigt nedsliten. Den har uppenbarligen varit markyta under en längre tid. Inga tecken på hjulspår kunde iakttas. Stenläggningen dateras relativt till 1600-talet/1700-talet.

FYNDBESKRIVNING

Inga fynd påträffades.

Figur 4. Översikt över schaktets södra del. Här påträffades 1800-tals stenläggning bestående av oregelbundna stenar. Foto mot sydväst.

Figur 5 och 6. Översikt över den bevarade stenläggningen från 1600-tal/1700-tal. Foto mot väster.

Figur 7. Undersökningsområdet med stenläggning på karta från 1795. Stenläggningen ligger tydligt i en äldre gårdsmiljö.

DATERING OCH TOLKNING

Stenläggning är sannolikt en del av en äldre innergård eller portgång i det äldre Göteborg. Dateringen av lämningen är mycket oklar, men den är äldre än nuvarande bebyggelse vilket gör den till mest sannolikt från 1700-talet, möjligen även 1600-talet.

ANTIKVARISK BEDÖMNING

Stenläggningen ligger kvar intakt. Fornlämningsskyddet kvarstår inom området.

REFERENSER

Andersson, Hans.1972. *Historisk arkeologi i Göteborg, GHM årstryck 1972.*